

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Davida Hipšra a Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **Šroubárna Ždánice a. s.**, se sídlem Jiráskova 972/52, Kyjov, zastoupený Mgr. Miroslavem Osladilem, advokátem se sídlem Sokolovská 668/136d, Praha 8, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 8. 2022, č. j. 31 Af 4/2021-52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Celní úřad pro Jihomoravský kraj (dále též „správní orgán I. stupně“ nebo též „celní úřad“) rozhodnutím ze dne 18. 5. 2020, č. j. 43466-12/2020-530000-11, nevyhověl žádosti žalobce o vrácení vratitelného přeplatku na clu (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), jíž se žalobce domáhal vrácení přeplatku na clu (vč. příslušenství) dodatečně stanoveném a zaúčtovaném na základě rozhodnutí Celního úřadu Hodonín ze dne 8. 8. 2011, č. j. 8257-4, 5, 6, 8, 9, 10, 12 až 48, 50, 51, 52, 53, 55 až 63, 65, 67 až 74, 76 až 81, 83 až 101/2011-026100-021 (dále „dodatečné platební výměry“ nebo též „DPV“). Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce odvolání, o němž žalovaný rozhodl rozhodnutím ze dne 18. 11. 2020, č. j. 34628-4/2020-900000-311, kterým změnil jeho výrokovou část. Své rozhodnutí žalovaný na rozdíl od správního orgánu I. stupně založil nikoliv na uplynutí tříleté lhůty pro podání žádosti o vrácení přeplatku na clu ve smyslu čl. 121 odst. 1 písm. a) Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. 10. 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (dále též „celní kodex“), nýbrž na čl. 2 odst. 1 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 2020/611 ze dne 30. dubna 2020, kterým se konečné antidumpingové clo uložené nařízením Rady (ES)

č. 91/2009 na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky opětovně ukládá na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli zasílaných z Malajsie bez ohledu na to, zda je u nich deklarován původ z Malajsie (dále též „nařízení č. 2020/611“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Brně (dále též „krajský soud“) rozsudkem ze dne 30. 8. 2022, č. j. 31 Af 4/2021-52, zamítl. Krajský soud se plně ztotožnil s posouzením věci žalovaným. I podle jeho názoru bylo třeba na danou věc aplikovat nařízení č. 2020/611, dle něhož cla vybraná na základě prováděcího nařízení (EU) č. 723/2011 se nevrací, přičemž veškerá vrácení, k nimž došlo v návaznosti na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 3. 7. 2019, sp. zn. C-644/17, ve věci „Eurobolt“ (dále též „rozsudek ve věci Eurobolt“) získají orgány, které uvedená vrácení provedly, zpět (čl. 2 nařízení č. 2020/611). S ohledem na to, že jsou správní orgány vázány právem EU a v případě nařízení jsou povinny je aplikovat přímo, nebyl prostor pro to, aby žalovaný předmětné nařízení neaplikoval. Ani stran procesního postupu neshledal krajský soud v postupu žalovaného žádná pochybení. Žalovaný byl oprávněn změnit prvostupňové rozhodnutí. Ve vztahu k námitkám dovozujícím neplatnost nařízení č. 2020/611 krajský soud odkázal na rozsudek Tribunálu Soudního dvora Evropské unie (dále též „Tribunál“) ze dne 18. 5. 2022, sp. zn. T-479/20 (dále též „rozsudek Tribunálu ze dne 18. 5. 2022“). Ten jednoznačně dovodil, že předmětné nařízení nelze považovat za neplatné. Nařízení č. 2020/611 nebylo přijato v rozporu se zásadou zákazu retroaktivity. Komise naopak opětovným zahájením antidumpingového šetření, dodržením pravidel a lhůt postupu poradního sboru a zohledněním připomínek zúčastněných stran a posléze opětovným uložením původních opatření splnila všechny své povinnosti plynoucí z rozsudku ve věci Eurobolt. Tribunál dále dospěl k závěru, že si Komise nepřisvojila pravomoci Soudního dvora Evropské unie. V daném případě nedošlo ani ke zkrácení práv společnosti Eurobolt na účinnou soudní ochranu. Tribunál neshledal ani žádná jiná pochybení, pro něž by nezbylo než konstatovat neplatnost nařízení č. 2020/611. Jeho čl. 2 je logickým důsledkem skutečnosti, že poté, co byla napravena protiprávnost zrušeného nařízení, Komise znovu uložila povinnosti proti obcházení totožné s povinnostmi dle nařízení č. 723/2011. Krajskému soudu je současně z veřejně dostupných zdrojů (curia.europa.eu) známo, že ve věci byl podán opravný prostředek k Soudnímu dvoru Evropské unie, který je veden pod sp. zn. C-517/22. Samotné řízení před Soudním dvorem však není zákonným důvodem pro přerušení řízení před krajským soudem, neboť ten předběžnou otázku ve smyslu § 48 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), nepoložil. S ohledem na to, že ve věci rozhodoval Tribunál, s jehož závěry se krajský soud plně ztotožnil, nebyly shledány ani důvody pro přerušení řízení dle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. a k vyčkávání na další rozhodnutí Soudního dvora o podaném opravném prostředku. Důvodnými neshledal krajský soud ani další námitky vč. těch poukazujících na nesprávný přístup správních orgánů k otázce počítání běhu tříleté lhůty pro podání žádosti o vrácení celního přeplatku. Správní orgány běh předmětné lhůty posoudily v souladu s relevantními ustanoveními celního kodexu. I při zohlednění ústavní stížnosti a žaloby k Soudnímu dvoru Evropské unie by lhůta pro podání žádosti marně uplynula nejpozději dne 29. 10. 2019. Ze správního spisu přitom plyne, že žádost žalobce o vrácení celního přeplatku byla věcně a místně příslušnému celnímu úřadu podána až dne 20. 1. 2020.

pokračování

Polemika žalobce o materiálním charakteru lhůty je proto s ohledem na uvedené zcela bezpředmětná. Z uvedených důvodů krajský soud předmětnou žalobu zamítl. Rozsudek krajského soudu (stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je v plném znění dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, ve které dovozuje nesprávné právní posouzení dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle jeho názoru krajský soud pochybil, pokud žalobu zamítl. Krajský soud aproboval rozhodnutí žalovaného, které je založené na nařízení č. 2020/611, jehož zákonnost, resp. platnost je nejasná. V tomto ohledu stěžovatel akcentoval řízení o opravném prostředku před Soudním dvorem Evropské unie (sp. zn. C-517/22), v rámci něhož označený soud posuzuje, zde předmětné nařízení je platné, tj. zda bylo přijato v souladu s unijním právem. Stěžovatel je názoru, že se tak nestalo a správní orgány tudíž pochybily, pokud z nařízení vycházely. Stejně tak pochybil i krajský soud, který jejich rozhodnutí aproboval. Ten dále pochybil i v tom, že řízení o podané žalobě ve smyslu § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. nepřerušil z důvodu řízení o opravném prostředku před Soudním dvorem Evropské unie. Krajský soud pochybil i tím, že v bodě 47 napadeného rozsudku nesprávně uvedl, že nařízení č. 723/2011 bylo zrušeno již v roce 2016, což není pravdou. V dalším okruhu námitek stěžovatel nesouhlasil s tím, jakým způsobem byl posouzen běh tříleté lhůty k podání žádosti o vrácení přeplatků na zaplacených clech. Podle jeho názoru nebyl správně aplikován čl. 121 a násl. celního kodexu. Stěžovatelem podaná ústavní stížnost a žaloba na náhradu škody k Soudnímu dvoru Evropské unie měly být považovány za opravné prostředky podle čl. 44 celního kodexu. Stěžovatel je tedy názoru, že předmětnou žádost uplatnil včas, tj. ve lhůtě stanovené uvedeným ustanovením celního kodexu. Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud řízení o podané kasační stížnosti podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. přerušil do doby vydání rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci sp. zn. C-517/22. Dále navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaný podal písemné vyjádření ke kasační stížnosti, v rámci něhož se plně ztotožnil se závěry krajského soudu. Námitky stěžovatele shledal nedůvodnými a odkázal na své argumenty uvedené v odůvodnění napadeného rozhodnutí a ve vyjádření k žalobě. Navrhl proto zamítnutí kasační stížnosti.

V.

[5] Usnesením ze dne 28. 6. 2023, č. j. 7 Afs 280/2022-33, Nejvyšší správní soud přerušil řízení o kasační stížnosti do doby vydání rozhodnutí ve věci vedené Soudním dvorem Evropské unie pod sp. zn. C-517/22. Dne 11. 1. 2024 vydal Soudní dvůr rozsudek ve věci sp. zn. C-517/22 (dále též „rozsudek Soudního dvora ze dne 11. 1. 2024“), v návaznosti na což Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 26. 2. 2024, č. j. 7 Afs 280/2022-35, vyslovil, že se v řízení pokračuje, a vyzval účastníky, aby se k závěrům označeného rozsudku vyjádřily.

[6] Žalovaný ve vyjádření k závěrům rozsudku Soudního dvora ze dne 11. 1. 2024 uvedl, že Soudní dvůr potvrdil, že nařízení č. 2020/611 bylo a je platným a účinným unijním právním aktem. Jako takové je žalovaný byl povinen v posuzovaném případě aplikovat. V návaznosti na dikci čl. 2 nařízení č. 2020/611 pak správní orgány nemohly stěžovateli vrátit požadovaný „přeplatek“. Žalovaný na základě těchto důvodů setrval na svém původním vyjádření ke kasační stížnosti, tj. na návrhu, aby Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost zamítl.

[7] Stěžovatel se ve stanovené lhůtě nevyjádřil.

VI.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] S ohledem na to, jakým způsobem je v nyní projednávané věci formulována kasační argumentace stěžovatele, považuje Nejvyšší správní soud za vhodné připomenout, že kasační stížnost je opravný prostředek proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.). Nejvyššímu správnímu soudu nepřisluší v kasačním řízení přezkoumávat opětovně rozhodnutí žalovaného v rozsahu přezkumu provedeného krajským soudem. Předmětem přezkumu může být pouze skutečnost, zda rozhodnutí krajského soudu k námitkám uvedeným v kasační stížnosti obстоjí. Nejvyšší správní soud je současně povolán pouze k přezkumu v rozsahu vymezeném stěžovatelem. Řízení o kasační stížnosti je totiž ovládáno zásadou dispoziční. Obsah, rozsah a kvalita kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, jakož i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014-20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009-99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007-46, či ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008-60, a usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 2020, sp. zn. II. ÚS 875/20, či ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. I. ÚS 776/21).

[11] V prvním okruhu námitek stěžovatel namítal, že krajský soud pochybil, pokud žalobu zamítl. Krajský soud aproboval rozhodnutí žalovaného, které je založené na nařízení č. 2020/611, jehož zákonnost, resp. platnost je nejasná. V tomto ohledu stěžovatel akcentoval řízení o opravném prostředku před Soudním dvorem Evropské unie (sp. zn. C-517/22), v rámci něhož označený soud posuzoval, zde předmětné nařízení je platné, tj. zda bylo přijato v souladu s unijním právem. Stěžovatel je názoru, že se tak nestalo, a správní orgány tudíž pochybily, pokud z nařízení vycházely. Stejně tak pochybil i krajský soud, který jejich rozhodnutí aproboval. Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřisvědčil.

pokračování

[12] Před vypořádáním označených námitek považuje Nejvyšší správní soud za nutné shrnout relevantní skutkové okolnosti posuzované věci.

[13] Dodatečnými platebními výměry Celního úřadu Hodonín ze dne 8. 8. 2011 vydanými dle nařízení Rady (ES) č. 1225/2009 o ochraně před dumpingovým dovozem zboží ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství (dále též „nařízení č. 1225/2009“), nařízení Rady (ES) č. 91/2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky, nařízení Komise (EU) č. 966/2010 o zahájení šetření možného obcházení antidumpingových opatření uložených nařízením Rady (ES) č. 91/2009, nařízení č. 723/2011, a dále dle čl. 201 odst. 3 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství (pozn. NSS „původní celní kodex“), bylo stěžovateli doměřeno clo za dovozy spojovacího materiálu propuštěné rozhodnutími celního úřadu na základě jednotlivých celních prohlášení na tiskopise Jednotného správního dokladu. Vůči těmto dodatečným platebním výměrům podal stěžovatel odvolání, které Celní ředitelství Brno zamítlo. Žalobu pak rozsudkem ze dne 29. 1. 2014, č. j. 31 Af 17/2012-402, zamítl Krajský soud v Brně. Podanou kasační stížnost následně zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 21. 8. 2014, č. j. 4 Afs 56/2014-35. Podle obou soudů postupovaly správní orgány při vydání dodatečných platebních výměrů v souladu s právní úpravou.

[14] Dne 3. 7. 2019 vydal Soudní dvůr Evropské unie rozsudek ve věci Eurobolt, jimž zneplatnil nařízení č. 723/2011. Podle Soudního dvora bylo označené nařízení přijato v rozporu s čl. 15 odst. 2 nařízení č. 1225/2009. Soudní dvůr založil závěr ohledně neplatnosti nařízení č. 723/2011 na tom, že v rámci procesu jeho přijímání nebyly dodrženy veškeré procesní náležitosti (nezpochybnil materiální stránku nařízení). S ohledem na skutečnost, že rozsudkem Eurobolt došlo ke zneplatnění předmětného nařízení, na jehož základě bylo stěžovateli clo doměřeno, požádal stěžovatel v roce 2020 (žádostí ze dne 20. 1. 2020, doplněnou žádostí ze dne 12. 2. 2020) o vrácení přeplatků na clech a souvisejícím příslušenství, které měly podle jeho názoru vzniknout ve vztahu k předmětným DPV. Právní důvod pro vrácení takto vymezených přeplatků na clech stěžovatel spatřoval ve skutečnosti, že DPV byly vydány na základě nařízení č. 723/2011, jež bylo rozsudkem ve věci Eurobolt prohlášeno za neplatné.

[15] Po vyhlášení rozsudku ve věci Eurobolt (kterým bylo zneplatněno nařízení č. 723/2011, na základě něhož bylo stěžovateli předmětné clo doměřeno) zahájila Komise šetření ve věci obcházení antidumpingových opatření s cílem napravit formální protiprávnost zjištěnou Soudním dvorem Evropské unie. Za tímto účelem přijala prováděcí nařízení (EU) 2019/1374 ze dne 26. srpna 2019 o opětovném zahájení šetření v návaznosti na rozsudek ve věci Eurobolt, pokud jde o prováděcí nařízení č. 723/2011. Cílem opětovného zahájení šetření obcházení antidumpingových opatření bylo vyhovět závěrům předmětného rozsudku tím, že budou dodrženy všechny formální náležitosti v rámci postupu konzultace v poradním výboru ve smyslu čl. 15 odst. 2 nařízení č. 1225/2009, jenž byl od té doby nahrazen prezkumným postupem podle čl. 5 nařízení č. 182/2011. Připomínky společnosti Eurobolt byly předloženy příslušnému výboru 14 dní před jeho zasedáním, přičemž tyto nevedly ke změně závěrů Komise, že dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli zasílaných z Malajsie bez ohledu na to, zda je u nich

deklarován původ z Malajsie, by měl znovu podléhat původním opatřením (vedle textu nařízení č. 723/2011, resp. č. 2020/611 srov. i body 25 a násl. rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 11. 1. 2024, sp. zn. C-517/22).

[16] V návaznosti na uvedené bylo přijato nařízení č. 2020/611, kterým se opětovně ukládá antidumpingové clo na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky zasílaných z Malajsie. Podle čl. 1 předmětného nařízení se antidumpingové clo uložené nařízením č. 91/2009 během doby použitelnosti prováděcího nařízení č. 723/2011 opětovně ukládá na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli, jiných než z nerezavějící oceli, zasílaných z Malajsie. Článek 2 nařízení pak stanoví, že antidumpingová cla zaplacená na základě prováděcího nařízení č. 723/2011 se nevrací, přičemž veškerá vrácení, k nimž došlo v návaznosti na rozsudek Eurobolt, získají orgány, které uvedená vrácení provedly, zpět.

[17] Jak správně uvedl krajský soud, zákonností předmětného nařízení se obsáhle zabýval rozsudek Tribunálu ze dne 18. 5. 2022, který souhrnně dovodil, že nařízení nelze považovat za neplatné. Nezákonnost zjištěná v prvním rozsudku ve věci Eurobolt se týkala pouze procesních nedostatků a neměla vliv na opatření přijatá před zrušením nařízením (vč. nařízení č. 966/2010). Podle Tribunálu postup Komise při vydání nařízení č. 2020/611 nebyl v rozporu se zásadou zákazu retroaktivity, přičemž Komise opětovným zahájením antidumpingového šetření, dodržením pravidel a lhůt postupu poradního sboru a zohledněním připomínek zúčastněných stran a posléze opětovným uložením původních opatření splnila své povinnosti plynoucí z rozsudku Eurobolt. Komise neporušila ani čl. 5 odst. 1 a 2 Smlouvy o EU tím, že zakázala celním orgánům vrátit antidumpingové clo neoprávněně zaplacené na základě prováděcího nařízení č. 723/2011, resp. tím, že jim nařídila vybrat vrácené částky. Čl. 2 nařízení č. 2020/611 není podle Tribunálu ničím jiným, než logickým důsledkem skutečnosti, že poté, co byla napravena protiprávnost zrušeného nařízení, tak Komise znovu uložila povinnosti proti obcházení totožné s povinnostmi dle nařízení č. 723/2011.

[18] S nosnými závěry Tribunálu se přitom plně ztotožnil i rozsudek Soudního dvora ze dne 11. 1. 2024. Soudní dvůr Evropské unie mj. potvrdil, že pokud jde o rozsudek ve věci Eurobolt, pak tam popsané protiprávní jednání Komise spočívalo (pouze) v nedodržení formální náležitosti stanovené čl. 15 odst. 2 nařízení č. 1225/2009 [Výbor svolává předseda. Ten sdělí členským státům v co nejkratší době, nejpozději však deset pracovních dní před zasedáním, veškeré potřebné informace (srov. např. body 24, 48, či 56 rozsudku ve věci C-517/22)]. „V rozsudku Eurobolt prohlásil Soudní dvůr prováděcí nařízení č. 723/2011 za neplatné pouze z důvodu porušení procesního pravidla stanoveného v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 1225/2009. V tomto rozsudku Soudní dvůr nijak nezkoumal věcný obsah tohoto prováděcího nařízení, a tudíž nevyvrátil ani nepotvrdil pravidla v něm obsažená“ (srov. body 56 rozsudku ve věci C-517/22). Podle Soudního dvora nedodržení předmětného pravidla mohlo mít vliv na přijetí nařízení č. 723/2011, proto bylo třeba předmětné nařízení zneplatnit. Komise však byla oprávněna pokračovat v řízení o uložení konečného antidumpingového cla „od okamžiku, v němž k této protiprávnosti došlo, a aby poté, co ji napravila, přijala nový akt“ (srov. bod 50 rozsudku ve věci C-517/22). Pokračování v řízení po vyhlášení rozsudku ve věci Eurobolt mohlo vést k opětovnému uložení antidumpingového cla stanoveného prováděcím nařízením č. 723/2011 na výrobky propuštěné do volného oběhu po dobu použitelnosti nařízení

pokračování

č. 91/2009“ (viz body 50 a 58 rozsudku ve věci C-517/22). Jde-li o samotné přijetí „nového aktu“, tj. nařízení č. 2020/611, pak ani v tomto ohledu neshledal Soudní dvůr Evropské unie porušení unijních předpisů. Nepřisvědčil ani námitce stran retroaktivní působnosti nového nařízení, tj. že došlo k nepřipustnému zpětnému uložení antidumpingového cla. V tomto ohledu mj. uvedl, že *„zásada zákazu zpětné působnosti, jak je zakotvena v čl. 10 odst. 1 nařízení č. 1225/2009, nebrání pokračování antidumpingového řízení týkajícího se dotčených výrobků a opětovnému uložení antidumpingového cla na dovoz, k němuž došlo během doby použitelnosti nařízení, které bylo rozsudkem Eurobolt prohlášeno za neplatné.“* (srov. bod 64 rozsudku ve věci C-517/22). Neztotožnil se ani s tvrzením, podle něhož si Komise přijetím nařízení č. 2020/611 neoprávněně přisvojila pravomoc, kterou má Soudní dvůr Evropské unie na základě čl. 264 SFEU (viz bod 65 rozsudku ve věci C-517/22).

[19] S ohledem na shora uvedené shrnutí závěrů Soudního dvora Evropské unie nemohl soud přisvědčit stížní argumentaci dovozující neplatnost nařízení č. 2020/611. Soudní dvůr Evropské unie (stejně jako Tribunál) jednoznačně dovodil, že označené nařízení bylo a je platným a účinným právním aktem. Lze dodat, že nařízení, jako jeden z pramenů sekundárního práva EU, mají obecnou působnost, jsou závazná v celém rozsahu a přímo použitelná pro subjekty, na které dopadají. Od svého vstupu v platnost jsou přímo použitelná ve všech členských státech, aniž by bylo nutné jejich provedení do vnitrostátního práva a jsou nadřazená vnitrostátním právním předpisům, které jsou neslučitelné s jeho hlavními ustanoveními. Soudy jednotlivých členských států (vč. soudů správních) přitom nedisponují pravomocí rozhodovat o platnosti či výkladu aktů EU. Rozdíly mezi soudy členských států, pokud jde o platnost aktů EU, by mohly ohrozit jednotu právního řádu EU a narušit základní požadavek právní jistoty (srov. čl. 267 SFEU či rozsudek ze dne 13. 5. 1981, *International Chemical Corporation*, 66/80, Recueil, s. 1191, či ze dne 22. 10. 1987 ve věci C-314/85, *Foto-Frost proti Hauptzollam Lübeck-Ost*). Pravomoc rozhodovat o platnosti, resp. neplatnosti aktů EU má výlučně Soudní dvůr Evropské unie (srov. čl. 19 Smlouvy o Evropské unii ve spojení s čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie; srov. též TÝČ, Vladimír; SEHNÁLEK, David; CHARVÁT, Radim. *Vybrané otázky působení práva EU ve sféře českého právního řádu*. 1. vydání. Brno: Muni PRESS, 2011. s. 30).

[20] Na základě uvedeného proto zdejšímu soudu nezbylo než plně respektovat závěry rozsudku Soudního dvora, který jednoznačně dovodil, že na nařízení č. 2020/611 nelze nahlížet jako na neplatné. Podle čl. 2 označeného nařízení se přitom cla vybraná na základě prováděcího nařízení (EU) č. 723/2011 nevrací, přičemž veškerá vrácení, k nimž došlo v návaznosti na rozsudek Soudního dvora ve věci C-644/17, Eurobolt, (EU:C:2019:555) získají orgány, které uvedená vrácení provedly, zpět. Uvedený článek, resp. důsledky ze něj plynoucí nezpochybnil ani Soudní dvůr. Ten se explicitně vyjádřil i k otázce retroaktivity (srov. bod 64 rozsudku ve věci C-517/22). Za této situace proto Nejvyšší správní soud nemohl jinak, než aprobovat postup žalovaného a krajského soudu, kteří na danou věc aplikovali nařízení č. 2020/611. S ohledem na obsah nařízení a navazujícího rozhodnutí Soudního dvora nelze než souhlasit i s dalšími závěry krajského soudu, a to vč. názoru, že jelikož vybrané antidumpingové clo nebylo ke dni podání žádosti stěžovateli vráceno, žalovaný při svém rozhodování nemohl vyloučit účinek čl. 2 odst. 1 nařízení č. 2020/611 (srov. bod 24 napadeného rozsudku). Lze dodat, že z právní úpravy nevyplývá, že by pouze na základě toho, že nařízení č. 723/2011 bylo (z procesních důvodů) shledáno neplatným, bylo lze dovozovat vznik vratitelného přeplatku na clu. Ostatně stěžovatel neoznačuje žádné

ustanovení, ze kterého by to mělo vyplývat. Jeho argumentace je založena primárně na neplatnosti předmětných aktů EU, což však pravdou není (v podrobnostech srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 11. 1. 2024).

[21] Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem i v tom, že v řízení před správními orgány nedošlo k vadám s vlivem na zákonnost jejich rozhodnutí. Je pravdou, že správní orgán I. stupně založil své rozhodnutí na tom, že stěžovatel nepodal žádost o vrácení přeplatků na clech ve tříleté lhůtě stanovené čl. 121 odst. 1 celého kodexu, žalovaný však v tomto směru správní orgán I. stupně korigoval v souladu s požadavky právní úpravy. Řízení před celním úřadem i žalovaným bylo vedeno na základě daňového řádu. Podle § 115 odst. 2 daňového řádu provádí-li odvolací orgán v rámci odvolacího řízení dokazování, seznámí před vydáním rozhodnutí o odvolání odvolatele se zjištěnými skutečnostmi a důkazy, které je prokazují, a umožní mu, aby se k nim ve stanovené lhůtě vyjádřil, popřípadě navrhl provedení dalších důkazních prostředků. Obdobně postupuje odvolací orgán i v případě, kdy dospěje k odlišnému právnímu názoru než správce daně prvního stupně, a tato změna by ovlivnila rozhodnutí v neprospěch odvolatele. Ze spisu přitom vyplývá, že žalovaný zaslal stěžovateli výzvu, v níž dal ve smyslu § 115 odst. 2 daňového řádu stěžovateli prostor k seznámení se s právním názorem a hodnocením věci žalovaným a k uplatnění jeho procesních práv v odvolacím řízení, přičemž korigování názoru správního orgánu I. stupně náležitě vysvětlil i v odůvodnění rozhodnutí. Takový postup aprobejme i judikatura správních soudů (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, č. 534/2005 Sb. NSS, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 As 48/2007-80, ze dne 23. 11. 2020, č. j. 4 As 305/2018-36, ze dne 31. 5. 2018, č. j. 1 Afs 28/2018-29, ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 As 165/2018-40, ze dne 25. 8. 2020, č. j. 2 Afs 255/2020-17, ze dne 4. 2. 2021, č. j. 7 Afs 209/2020-25 atp.). Z uvedených důvodů nezakládá předmětný postup žalovaného důvod ke zrušení jeho rozhodnutí.

[22] Stěžovatel dále namítal nesprávné posouzení běhu tříleté lhůty pro podání žádosti o vrácení celního přeplatku ve smyslu čl. 116 a násl. celního kodexu. Podle jeho názoru podal žádost o vrácení přeplatků na zaplacených clech včas. K uvedené argumentaci Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že rozhodnutí žalovaného (které je předmětem soudního přezkumu – srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2020, č. j. 4 As 305/2018-36) nestojí na nedodržení tříleté lhůty pro podání žádosti o vrácení vratitelného přeplatku na clu ve smyslu čl. 121 odst. 1 písm. a) celního kodexu. Žalovaný nemožnost vrácení přeplatku na clu založil na čl. 2 nařízení č. 2020/611, podle něhož se cla vybraná na základě prováděcího nařízení (EU) č. 723/2011 nevrací, přičemž veškerá vrácení, k nimž došlo v návaznosti na rozsudek Soudního dvora ve věci Eurobolt získají orgány, které uvedená vrácení provedly, zpět (viz výše). Předmětná stížná argumentace tedy nemíří na důvody, na kterých stojí jádro žalobou napadeného rozhodnutí. Z procesní opatrnosti soud dodává, že souhlasí s krajským soudem, že tříletá lhůta k podání žádosti o vrácení přeplatku na zaplacených clech dle čl. 121 celního kodexu uplynula nejpozději dne 29. 10. 2019. Ze spisu vyplývá, že stěžovatel podal žádost o vrácení přeplatků na zaplacených clech až dne 20. 1. 2020, tj. cca tři měsíce po uplynutí tříleté lhůty ve smyslu čl. 121 odst. 1 celního kodexu, na čemž nemůže nic změnit ani povaha jím podané ústavní stížnosti, resp. žaloby na náhradu škody v řízení před Soudním dvorem Evropské unie, či další podobná tvrzení. Lze dodat, že Soudní dvůr Evropské unie ve věci Eurobolt rozhodl dne 3. 7. 2019

pokračování

(od tohoto rozhodnutí přitom stěžovatel odvozuje svůj nárok na vrácení „přeplatku“ na clu). Od tohoto okamžiku do dne, kdy začaly marně ubíhat lhůty k podání „předmětných žádostí“ (říjen 2019), uplynuly cca 3 měsíce. Stěžovatel měl tudíž dostatek času na to, aby žádost o vrácení celního přeplatku podal včas, tj. ve tříleté lhůtě stanovené čl. 121 odst. 1 celního kodexu. V podrobnostech odkazuje soud na rozsudek krajského soudu, se kterým souzní v navazujících závěrech.

[23] Důvodem pro zrušení rozsudku krajského soudu není ani to, že krajský soud nepřerušil řízení o žalobě z důvodu probíhajícího řízení před Soudním dvorem Evropské unie, v rámci něhož Soudní dvůr rozhodoval o platnosti nařízení č. 2020/611 (sp. zn. C-517/22). V tomto ohledu soud akcentuje, že podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. předseda senátu řízení usnesením *může přerušit*, jestliže zjistí, že probíhá jiné řízení, jehož výsledek může mít vliv na rozhodování soudu o věci samé nebo takové řízení sám vyvolá. Z dikce předmětného ustanovení vyplývá, že se jedná o fakultativní možnost předsedy senátu vedené řízení usnesením přerušit (srov. i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, č. j. 5 As 83/2011-273, ze dne 30. 8. 2017, č. j. 1 As 187/2017-33, ze dne 13. 4. 2021, č. j. 6 As 39/2019-55, ze dne 18. 5. 2016, č. j. 6 Azs 27/2016-70 atp.). Např. v posledně uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že nepřerušení řízení, pokud je fakultativního rázu, samo o sobě nelze považovat za vadu řízení nebo zásah do práv účastníků řízení (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2016, č. j. 6 Azs 27/2016-70). Nejvyšší správní soud dodává, že krajský soud náležitě odůvodnil, proč řízení o žalobě nepřerušil, když mj. uvedl že „*soudu je z veřejně dostupných zdrojů (curia.europa.eu) známo, že ve věci bylo podáno odvolání k SDEU, které je vedeno pod sp. zn. C-517/22. Nicméně v souvislosti s tímto řízením jednak neučinil žalobce žádný procesní návrh, a zároveň soud nepovažoval za nutné řízení s ohledem na odvolání společnosti EUROBOLT přerušovat, a to z obdobných důvodů, pro které rozhodoval ve věci žalovaný. Samotné řízení před SDEU není zákonným důvodem pro přerušení řízení před zdejší soudem, neboť zdejší soudem nebyla položena předběžná otázka [srov. § 48 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Navíc s ohledem na to, že ve věci rozhodoval Tribunál SDEU s jehož závěry se zdejší soud ztotožnil, nebyly neshledány ani důvody pro přerušení řízení dle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. a k vyčkávání na další rozhodnutí SDEU o odvolání společnosti EUROBOLT. Veškeré argumenty, které zdůraznil žalobce v podané žalobě, byly Tribunálem zodpovězeny a shledány jako nedůvodné. Soud se s hodnocením věci tak, jak ho provedl Tribunál, ztotožňuje a pro stručnost v podrobnostech odkazuje na rozsudek ve věci sp. zn. T-479/20.*“ Jak přitom vyplývá z výše provedené rekapitulace, Soudní dvůr Evropské unie se zcela ztotožnil s nosnými závěry rozsudku Tribunálu ze dne 18. 5. 2022.

[24] Stěžovateli lze dát za pravdu pouze v tom, že krajský soud v bodě 47 napadeného rozsudku nesprávně uvedl, že nařízení č. 723/2011 bylo zrušeno v roce 2016. Jak správně uvedl stěžovatel, k jeho zneplatnění došlo až v roce 2019, a to na základě výše uvedeného rozsudku Soudního dvora Evropské unie ve věci Eurobolt ze dne 3. 7. 2019. Uvedené pochybení je však třeba vnímat v kontextu celého rozsudku. Krajský soud totiž na mnoha jiných místech napadeného rozsudku uvedl, že nařízení č. 723/2011 bylo zneplatněno rozsudkem Soudního dvora Evropské unie ve věci Eurobolt ze dne 3. 7. 2019 (viz např. body 3, 15, 16, 37, atp. napadeného rozsudku). Nepřesnost uvedenou v bodě 47 tak podle zdejšího soudu nelze vysvětlit jinak, než jako překlep, který nemá vliv na výsledek nyní přezkoumávané věci, resp. na zákonnost napadeného rozsudku krajského soudu (srov. např.

rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2005, č. j. 6 Ads 57/2004-59, ze dne 8. 3. 2007, č. j. 8 Afs 102/2005-65, ze dne 21. 2. 2008, č. j. 1 Afs 11/2008-72, ze dne 27. 2. 2014, č. j. 9 Ans 14/2013-54, ze dne 25. 6. 2014, č. j. 9 As 125/2013-43, ze dne 8. 12. 2016, č. j. 5 As 18/2016-48, ze dne 4. 10. 2021, č. j. 6 As 65/2020-28 atp.). Jinak řečeno, předmětné pochybení nedosahuje intenzity nutné pro zrušení kasační stížnosti napadeného rozsudku krajského soudu. Ani žádná další stížní argumentace neměla potenciál vyvolat zrušení rozsudku krajského soudu či rozhodnutí žalovaného. Nejvyšší správní soud se s jejich posouzením ztotožnil, přičemž v podrobnostech na ně odkazuje. Nemohl proto shledat případnou ani polemiku s jejich argumentací.

[25] Lze tak uzavřít, že Nejvyšší správní soud neshledal na podkladě kasačních námitek důvod ke zrušení rozsudku krajského soudu. Nejvyšší správní soud neshledal ani existenci vad, ke kterým by byl povinen přihlédnout *ex offio* (viz např. § 109 odst. 4 s. ř. s.).

[26] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Ve věci rozhodl soud na základě oprávnění stanoveného v § 109 odst. 2 s. ř. s. bez jednání.

[27] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. dubna 2024

Tomáš Foltas
předseda senátu